

I dette dokumentet finner du de retningslinjene som sensorene har blitt enige om for bedømming av hjemmeeksamen. Målgruppen for dette dokumentet er altså i utgangspunktet sensorkorpset, men som student har man rett til innsyn i kriteriene vi bruker når vi setter karakter på eksamen. Retningslinjene gir ikke noen «oppskrift» på hvordan hjemmeeksamen skal skrives, men de sier noe om hvilke kvaliteter vi ser etter i en besvarelse, og dermed også noe om hva det kan være lurt å prioritere å jobbe med.

Retningslinjer for sensurering av hjemmeeksamen i EXPH0300 Høst 2021

Formelle krav

1.1 Kildehenvisninger og litteraturliste

Det bør være noe i nærheten av et absolutt krav for å bestå at man har en eller annen form for henvisninger til kildene man har brukt i oppgaven. Besvarelser uten henvisninger underveis i teksten, og kun med litteraturliste, bør få et kraftig trekk. Dette gjelder spesielt hvis studenten har ukjent litteratur i litteraturlisten, uten at det er tydeliggjort hvordan eller hvor litteraturen er brukt. Manglende referanser underveis er imidlertid ikke grunn til stryk i seg selv.

Studentene kan fritt velge blant de standardiserte referansestilene.

Omfattende rot i formalia, slik som gjennomgående miksing av ulike referansestiler, kan gi mindre trekk. Jo høyere opp på karakterskalaen besvarelsen ellers befinner seg, jo høyere krav stilles det til formalia.

1.2 Ordgrense

Besvarelsen skal ha et omfang på mellom 2000 og 3000 ord, ikke medregnet noter og litteraturliste. Mindre avvik fra dette kravet er ikke et selvstendig grunnlag for stryk, men det skal telle negativt hvis det er avvik fra nedre eller øvre grense, eventuelt strykes hvis besvarelsen ligger langt under 2000 ord. Eventuelt trekk i karakter på grunn av overskridelser av øvre grense bør vurderes i lys av hvor stor overskridelsen er, samt kvalitet på besvarelsen som helhet. Hvis en besvarelse går ut over øvre grense med 30% eller mer gis det i beste fall middelkarakter (C)

1.3 Hvorvidt teksten besvarer oppgaven

Det å ikke besvare deler av oppgaveteksten bør normalt føre til kraftig karaktertrekk, med mindre oppgaveteksten selv åpner for valgfrihet. Men så lenge oppgaveteksten besvares, bør det være nokså stor frihet til å legge ulik vekt på de ulike elementene i oppgaven. Avgrensning av oppgaven bør kommenteres og begrunnes i besvarelsen.

Så lenge teksten klart besvarer oppgaven og har filosofisk karakter, er det ikke noe tilleggskrav om at den må forankres i filosofene som behandles i pensum. Det bør altså verken gi trekk eller positiv uttelling at en student velger å bruke filosofer som ikke er behandlet i pensum.

1.4 Inndeling av oppgaven

Så lenge besvarelsen dekker alle spørsmål i oppgaveteksten, er det helt ok å følge en struktur som avviker fra det oppgaveteksten legger opp til, men dette bør kommenteres i innledningen. Det bør uansett fremgå klart hvor i teksten de ulike momentene i oppgaven besvares.

1.5 Layout

Valg av layout, slik som forside, seksjonsoverskrifter, avsnittstil osv. bør ikke tillegges noen vekt i vurderingen.

2 Litt om ulike karakternivå

Sensuren bygger på NTNUs [generelle krav](#) og Nasjonalt fagråd i filosofi sine spesifikke vurderingskriterier for ulike karakternivåer. Karaktersetting beror på en helhetsvurdering, men under følger typiske trekk ved besvarelser på de ulike nivåene.

F: Kan være aktuelt, for eksempel, hvis besvarelsen overhodet ikke oppfyller de formelle kravene (lengde, litteraturliste, kildehenvisninger), hvis teksten i liten grad besvarer oppgaven eller besvarelsen bærer preg av at studenten ikke har satt seg inn i de aller mest grunnleggende relevante temaene fra pensum. Hvis store deler av teksten består av ren avskrift av andre kilder, vil det også kunne være grunn til stryk, selv når kilde er oppgitt. Hvis det er mistanke om juks, som for eksempel plagiat, skal ikke oppgaven strykes/vurderes, men rapporteres.

D og E: Her må det være en eller annen form for kildehenvisninger eller litteraturliste. De sentrale momentene i oppgaveteksten skal normalt være besvart. Besvarelsen må ikke begynne seg langt over eller under ordgrensen. Besvarelsen må demonstrere enten en svak (E) eller en viss (D) forståelse av de mest relevante temaene fra pensum. På dette nivået vil teksten ofte i hovedsak bestå av et sammendrag av andre tekster, og da i hovedsak pensum og oppslagsverk. Redegjørelsene demonstrerer svak (E) eller noe (D) kunnskap om relevante teorier. Viktige aspekter ved de ulike teoriene er i større eller mindre grad fraværende i fremstillingen. Det kreves ikke noen særlig diskusjon på dette nivået. En annen type D/E-besvarelse er den selvstendige, kreative og argumenterende, men hvor det er en fundamental misforståelse av oppgaven eller av sentrale tema. Slike besvarelser bør bedømmes med godvilje.

C: Her forventer vi tilfredsstillende henvisningsteknikk, med fotnoter og litteraturliste, selv om vi ser gjennom fingrene med slurv av typen inkonsekvent referansestil osv. Språket må være nokså klart og forståelig. Besvarelsen må vise god kunnskap og god forståelse av de fleste relevante temaene fra pensum. Fremstillingen kan være overfladisk på enkelte punkt, men det bør ikke være vesentlige mangler i redegjørelsen for relevant teori. Vi forventer her mer enn rene sammendrag av relevant litteratur. Det må være tilløp til selvstendig diskusjon og analyse. Teksten bør demonstrere ferdigheter i å se hva som er relevant og irrelevant fra ulike kilder.

A og B: Her forventes det at formalia er på plass og at språket er godt. Teksten må tydelig avgrense tema og problemstilling. Den må ha en enhetlig struktur, hvor det er helt klart for leseren hvordan de ulike elementene i teksten bidrar til å besvare et overordnet spørsmål. Det

skal være god (B) eller svært god (A) relevans mellom prestasjon og problemstilling. Besvarelsen må få tydelig frem sentrale uenigheter og dilemmaer.

Teksten må vise ferdigheter når det gjelder presisjon. Det å trekke distinksjoner som en del av en diskusjon, og å problematisere teorier ved å demonstrere at de kan forstås på ulike måter, er to vanlige måter å vise denne ferdigheten på.

Besvarelsen må demonstrere meget (B) eller svært (A) god kunnskap om relevante teorier, samtidig som den bare har det nødvendige av rene pensumresymeeer. Redegjørelsene er poengterte og nyanserte. På dette nivået er det vanligvis slik at besvarelsen demonstrerer grei forståelse av avanserte argumenter, som man kan finne i for eksempel forskningslitteratur og Stanford Encyclopedia-artikler.

Selvstendighet er et vesentlig krav for de beste karakterene. Selvstendighet kan for eksempel vise seg ved at studenten på egenhånd har funnet frem til relevant litteratur for å belyse oppgavens problemstilling, ved at besvarelsen kommer med egne argumenter, vurderinger og tolkninger, ved at besvarelsen klart påpeker styrker og svakheter ved de ulike argumentene som drøftes, og ved selvstendig utvalg og omstrukturering av stoff fra kildene.

I tillegg bør besvarelsen besitte mange av de kvalitetene som listes opp i neste hovedpunkt.

3 Utfyllende om kvalitetstegn ved eksamensbesvarelser

Her følger en nærmere beskrivelse av egenskaper vi ser etter i en besvarelse.

2.1 Språk

Godt, tilgjengelig og presist språk, korrekt rettskriving og grammatikk, samt flyt i fremstillingen forventes.

2.2 Litteratur- og kunnskapstilfang

Det forventes at det kommer tydelig frem av besvarelsen at studenten har satt seg inn i de temaene fra pensum som er relevante for problemstillingen, slik besvarelsen har avgrenset den. Så lenge besvarelsen demonstrerer god kunnskap om de relevante temaene, bør det ikke gi trekk at studenter ikke refererer til pensum, så lenge de bruker annen litteratur på minst tilsvarende faglig nivå.

Det å gi seg i kast med avanserte argumenter som går ut over pensum bør premieres i besvarelser som ellers er gode.

Jo mer avansert litteraturen som brukes er, jo mer aksept må vi vise for feil og misforståelser i gjengivelsen.

Omfattende bruk av kilder som ikke har god kvalitetskontroll, slik som Wikipedia og filosofi.no, kan trekke ned, særlig i tilfeller hvor det i liten grad også henvises til kilder med god kvalitetssikring.

2.3 Selvstendig problemavgrensning

I tilfellene hvor det er behov for presisering og avgrensning av oppgaven, bør dette gjøres eksplisitt i innledningen. I slike tilfeller kan det være en styrke at valg av avgrensning begrunnes, så sant begrunnelsen ikke bare handler om plassmangel, og besvarelsen viser at studenten er orientert om de temaene det avgrenses mot.

2.4 Problemstyrt fremstilling, ikke kildestyrt

Det bør premieres at studentene klarer å velge ut de sidene ved kildematerialet som bidrar til å besvare oppgavens spørsmål. Redegjørelse for irrelevante poeng, eller for poeng hvor relevansen ikke kommer frem, bør trekke ned. Strukturen i besvarelsen bør bestemmes av oppgavens problemstilling, ikke av strukturen i kildene.

Det er en styrke hvis fremstilling av teori gjennomsyres av problemet som skal besvares. Det er også en styrke at teksten gjør leseren oppmerksom underveis på hvilke implikasjoner en teori har for oppgavens overordnede spørsmål.

2.5 Uenighetsorientering

Gode besvarelser får frem hva de mest sentrale uenighetene dreier seg om. Når to eller flere konkurrerende teorier blir fremstilt, bør de sammenlignes og kontrasteres. Helt uavhengige fremstillinger av ulike teorier etter hverandre bør trekke ned hvis besvarelsen ellers befinner seg i den øvre enden av karakterskalaen.

2.6 Tydelig struktur

Gode besvarelser har ett tema per avsnitt og unngår unødige gjentakelser.

Det bør gjøres klart for leseren hvorfor teksten behandler undertemaer, og hvordan en diskusjon eller fremstilling bidrar til å komme frem til et svar på den overordnede problemstillingen. Det er altså et gode om forfatterstemmen er tydelig underveis i teksten og formulerer (og introduserer) eksplisitt hva deler av teksten handler om og skal frem til.

Det er en styrke at besvarelsen er enhetlig. «Haleheng» som drøfter nye, men beslektede temaer, trekker ned, med mindre drøftelsen knyttes klart til resten av oppgaven.

Krysshenvisninger som viser sammenheng mellom ulike elementer i teksten trekker opp.

2.7 Drøftende og problematiserende

Besvarelser som viser at én og samme filosofiske tekst kan tolkes i ulike retninger, bør premieres.

Besvarelser som viser at én og samme teori i praksis kan gi argumenter for ulike konklusjoner, bør premieres.

Balansert argumentasjon for og mot en hypotese eller teori bør premieres.

Hvis studenten blir bedt om å ta stilling til en problemstilling, bør studentens selvstendige argumentasjon for konklusjonen komme klart frem. Det er en styrke at studenten tydelig fremhever sine argumenter og vurderinger gjennom hele tekstene, ikke bare i en egen diskusjonsdel.

Teorier bør relateres klart til problemstillingen, enten ved at de fremstilles underveis i en argumentasjon eller ved at det forklares hvordan stoffet vil bli brukt i den senere drøftelsen.

Det er ofte en styrke å si noe om hvilke problemer en teori forsøker å løse, og i hvilken grad teorien lykkes i å løse disse problemene.

2.8 Fokus på de filosofiske aspektene ved problemstillinger

Selv om det i noen tilfeller kan være nødvendig å gå inn på faktaspørsmål, er det de filosofiske aspektene ved besvarelsen som gir uttelling.